

Corsendonca

EDITORIAAL

Een nieuwe lente(?) en een nieuw geluid... Een nieuw kleedje ook voor ons driemaandelijks tijdschrift dat (weer eens) een paar weken te laat verschijnt. Waarvoor onze excuses. De nieuwe vormgeving kostte echter nogal wat tijd. We hopen in ieder geval dat het U bevalt en dat U onze pogingen om dit tijdschrift kwalitatief te verbeteren blijft waarderen.

1987 wordt overigens een druk werkjaar, dat eind september zijn hoogtepunt moet krijgen met een nieuwe publicatie en de opening van ons zoldermuseum. In de diverse verslagen leest U daarover meer.

Sommigen onder U vinden op deze bladzijde een gekleurde zelfklever, dit om hen eraan te herinneren dat zij volgens onze gegevens op 24 maart jongstleden hun LIDGELD VOOR 1987 nog niet betaald hebben.

Wellicht is dat een gevolg van vergetelheid en wenst U allen verder op de hoogte te blijven van de activiteiten van de Kring. Indien U in het geval bent, gelieve dan ZO SPOEDIG MOGELIJK 125 BF over te schrijven op rek. n° 001-1085134-71 van Heemkundekring Corsendonca V.Z.W., met vermelding LIDGELD 1987.

Bij voorbaat dank!

DE VOORNAMEN IN OUD-TURNHOUT IN DE PERIODE 1900-1950

Inleiding

Bij gelegenheid van de enquête, uitgevoerd door een BTK-ploeg in de loop van 1984 bij oudere inwoners van Oud-Turnhout, werden twee vragen gesteld die informatie over de meest gebruikte voornamen in onze gemeente moesten opleveren. De vragen waren: "Welke namen droegen uw broers en zusters?" (enkel de eerste voornaam) en "Welke voornamen werden aan uw kinderen gegeven?" (ook enkel de eerste voornaam).

Vermits het hier een enquête bij mensen van 70 jaar en ouder betrof, mogen we stellen dat de onderzochte periode de eerste helft van deze eeuw omvat. Hierbij mag aangenomen worden dat de ondervraagde personen vrijwel allen behoren tot gezinnen die tijdens de periode 1890-1920 werden gevormd. Zij stichtten hun eigen gezinnen in de periode 1920-1950.

We hebben getracht te zoeken naar een verantwoorde geografische indeling van Oud-Turnhout, omdat we meenden dat de uitgestrektheid van de gemeente misschien wel een eigen karakter aan de diverse kernen gaf. Eenvoudigheidshalve werd geopteerd voor een drieledige opdeling. Het lag voor de hand om Oosthoven als één geheel te beschouwen; verder meenden we dat sociaal-economisch Rhoode, Arselt, Darisdonk en omgeving samen horen, terwijl de rest als Centrum omschreven wordt.

De eerste generatie van deze eeuw

Oud-Turnhout globaal.

De informanten noemden voor de eerste generatie 420 jongensnamen en 350 meisjesnamen. Bij de 420 jongens kwamen 78 verschillende namen (of vaak ook varianten) voor. Het is merkwaardig dat reeds in het begin van deze eeuw zulke grote variatie bij de naamgeving voorkomt. We stellen wel vast dat 31 namen slechts éénmaal, 6 slechts tweemaal en 12 slechts driemaal vermeld worden. Weinig voorkomende namen zijn bijvoorbeeld Eugène, Hein, Nar, Twan, Mon, René, Raymond, Tuur, ... (1 maal), Bernus, Hendrik, Jul, Flor, ... (2 maal) en Miel, Karel, Maarten, Paul... (3 maal). Dit betekent dat 29 van de 78 vermelde jongensnamen samen 341 keer (of 81% van het totaal) in de eerste generatie voorkomen. Ook deze vaststelling zegt weinig, want wanneer we de top tien van de jongensnamen in het begin van deze eeuw in Oud-Turnhout opstellen, merken we dat de 10 meest voorkomende namen 240 van de 420 keer vermeld worden. Dit betekent 57%.

Deze top tien ziet er als volgt uit:

Jef	46	Frans	22
Jan	41	Charel	21
Gust	32	Fons	14
Jos	26	Sooi	13
Louis	26	Sus	9

Wanneer we nu de twee varianten Jef en Jos samennemen, stellen we vast dat 17% van alle jongens in die periode één van beide namen kreeg, dit wil zeggen één op zes.

Bij de meisjes komen we tot gelijkaardige vaststellingen. Tussen de 350 vermelde meisjesnamen komen er 72 verschillende aanbod. Dit betekent gemiddeld zelfs een nog grotere variatie dan bij de jongens. Het valt hier op dat 36 meisjesnamen slechts éénmaal, 7 slechts tweemaal en 5 slechts driemaal voorkomen bij deze generatie. Enkele voorbeelden van deze weinig gebruikte meisjesvoornamen zijn Jozefa, Els, Marie-Josée, Charlotte, Jennie, Gerarda, Sophie, Madeleine, Sidonie, ... (1 maal), Rosa, Melanie, Virginie, Colette, ... (2 maal) en Bertha, Irma, Yvonne, ... (3 maal).

Wanneer we de top tien van de meisjesnamen noteren komen we tot het volgende resultaat:

Marie	33	Mit (Miet)	21
Anna	27	Jeanne	13
Fien	27	Maria	12
Lisa	24	Stans	11
Trees	24	Julia	11

Deze tien meest voorkomende namen komen hier, op een totaal van 350, 203 maal voor; dit is in 58% van de gevallen. Nemen we nu de varianten Marie, Maria, Mit, Miet en Mie samen, dan stellen we vast dat 21% van de meisjes in het begin van deze eeuw één van deze namen kreeg. Dit is één op vijf!

Samenvattend kunnen we stellen dat in 't begin van deze eeuw een gezin van 10 kinderen -en zo waren er toen heel wat- in Oud-Turnhout gemiddeld deze namen meekreeg: Jef, Jan, Gust, Jos en Louis voor de jongens, Marie, Anna, Fien, Lisa en Trees voor de meisjes.

Het valt op dat de keuze van voornamen in het begin van de 20^e eeuw zeer duidelijk op heiligennamen geïnspireerd was. Uit het onderzoek blijkt dat vooral de namen van de Heilige Familie (Maria en Jozef, met alle afgeleide namen) zeer populair waren. Daarnaast kwamen bij de jongens Jan (van Johannes de Doper) en bij de meisjes Anna (de moeder van O.-L.-Vrouw), Lisa (van Elisabeth, de nicht van O.-L.-Vrouw) en Trees (van de H. Teresia, die op sommige plaatsen zeer vereerd werd) veel voor. Dit is uiteraard geen verschijnsel dat zich enkel bij ons voordeed; wel is deze traditie in de overwegend Katholieke Kempen veel langer in ere gehouden. De tijd dat in bijna ieder Kempens gezin een Jef (Jos, Jozef) en een Maria (Marie, Miet, Mia...) voorkwamen ligt nog niet zo ver achter ons. Oud-Turnhout was op dat gebied zeker geen uitzondering.

Regionale verschillen binnen Oud-Turnhout.

Hoewel de naamgeving niet strikt gebonden is aan een bepaalde gemeente, laat staan aan een gehucht binnen een gemeente, merken we toch op dat zich in Oud-Turnhout enkele kleine varianten voordoen. De namen uit de top tien treffen we in alle gehuchten aan, maar de verhoudingen liggen soms anders. Zo merken we dat de frequentie van bepaalde namen in Rhoode-Darisdonk hoger ligt dan elders. Jef voerde ook hier de hitparade aan met maar liefst 17,5% van alle jongensnamen. Zoals uit tabel 1 blijkt komen naast Jef vooral Gust (13,5%), Jan (10%) en Charel (10%) hier als top-pers uit de bus:

Tabel 1: Namen in Rhoode-Darisdonk (1ste generatie)

mannen		vrouwen	
Jef	14	Marie	9
Gust	11	Lisa	6
Jan	8	Fien	6
Charel	8	Stans	5
Louis	5	Lien	5
Frans	4	Trees	5
<hr/>		<hr/>	
totaal	80	totaal	71

Gust en Charel zijn hier dus meer populaire namen dan in het geheel van Oud-Turnhout. De vier hogervermelde namen zijn in Rhoode-Darisdonk goed voor 51% van het totaal der jongens. Dit is bijna zoveel als de top tien samen in gans Oud-Turnhout als score haalde. Ook bij de meisjesnamen doen we een gelijkaardige vaststelling. Marie (12,5%), Lisa (8,5%), Fien (8,5%), Trees (7%), Stans (7%) en Lien (7%) zijn samen goed voor 50% van alle meisjesnamen in deze zone van de gemeente. Bij de meisjes wordt hier dus ook uit een beperkt aantal namen gekozen. Opvallend voor Rhoode-Darisdonk is ook het relatief veel voorkomen van Stans en vooral Lien. Elders in Oud-Turnhout wordt slechts een paar keer Lien als meisjesnaam vermeld, en in die gevallen komt het telkens voor bij een gezin waarvan één der ouders afkomstig is uit Retie of Arendonk. Ook in Schoonbroek kwam de naam Lien trouwens geregeld voor. Deze laatste vaststellingen laten ons toe te besluiten dat de naam Lien blijkbaar is overgekomen uit

onze oostelijke buurgemeenten. We mogen besluiten dat de ouders van Rhoode-Darisdonk in het begin van deze eeuw minder inspiratie hadden of alleszins minder ver zochten naar een naam voor hun kinderen. Wellicht kan dit in verband worden gebracht met het agrarisch karakter van deze zone. Deze mensen waren in die periode nog veel sterker gebonden aan hun lokale (relatief kleine) leefentiteit, zodat vreemde invloeden minder voelbaar waren.

In wat omschreven wordt als Centrum komen weinig afwijkingen met de gemiddelde namenkeuze van Oud-Turnhout voor. Enkel zien we in tabel 2 dat Gust bij de jongens minder aan bod komt; bij de meisjes treffen we dezelfde namen aan als aan de top van de reeds vroeger gegeven lijst van de tien meest populaire namen in gans Oud-Turnhout.

Tabel 2: Namen in Centrum (1ste generatie)

mannen		vrouwen	
Jef	16	Marie	12
Jan	16	Fien	9
Jos	13	Trees	9
Frans	12	Anna	9
Louis	12	Lisa	8
<hr/>		<hr/>	
totaal	173	totaal	138

Het valt in het Centrum tevens op dat de concentratie rond de meest populaire namen minder groot is dan in Rhoode-Darisdonk.

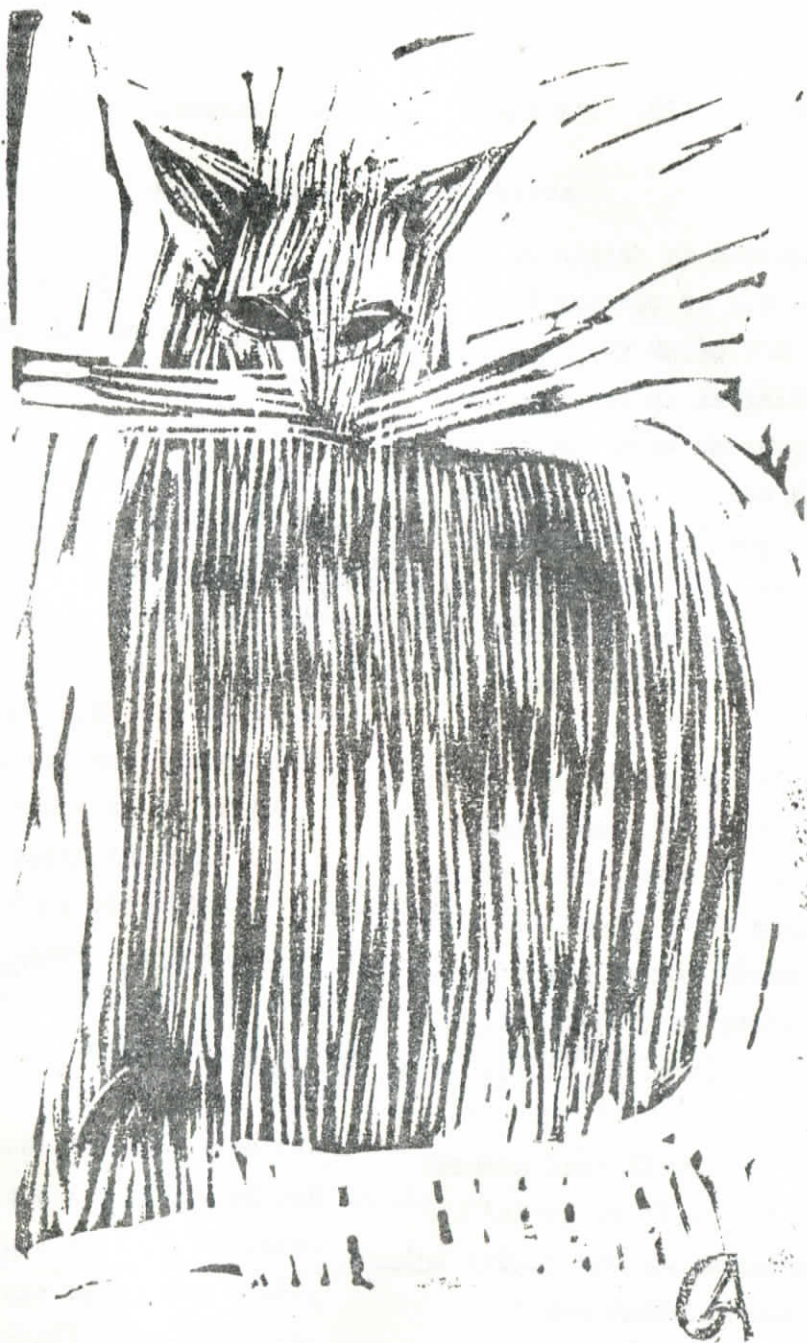
Ook in Oosthoven is het gamma van voornamen ruimer. Hoewel de meest populaire namen hier eveneens terugkomen, zij het met lichte accentverschillen (Jan is bij de jongens en Anna bij de meisjes de meest voorkomende), valt het ons op dat enkele namen in deze periode elders in Oud-Turnhout niet vermeld worden. Zo horen we Henri in Oosthoven 7 maal vernoemen en Emiel 5 maal; bij de meisjes is Colette bijvoorbeeld een naam die we alleen in Oosthoven horen. Dit houdt mogelijk verband met de aanwezigheid aldaar van meer arbeiders, die ofwel zijn ingeweken ofwel toch heel wat meer contacten hebben met met mensen van buiten hun woonkern.

Tabel 3: Namen in Oosthoven (1ste generatie)

mannen		vrouwen	
Jan	17	Anna	14
Jef	16	Marie	12
Gust	12	Fien	12
Jos	11	Mit	12
Louis	9	Lisa	10
		Trees	10
<hr/>		<hr/>	
totaal	161	totaal	141

Samenvattend mogen we zeggen dat, ondanks het ontbreken van spectaculaire verschillen, zich toch enkele merkwaardige varianten in de drie entiteiten van onze gemeente laten opmerken. In een volgende bijdrage hopen we de 2° generatie door te lichten en hiermee te vergelijken.

Hugo Miguet

Linogravure KAT Gustaaf Aerts

EEN 19^oEEUWS LIED: 'JAN KABAS', uit de verzameling van de Heer
E. Sels.

Ik ben gekend in dorpen en steden
Dicht en bij en ver van hier
Ik leur met blink en gij moogt het wel weten
En met lint en ik ben van Lier
Al wat voor de naad kan dienen
Breng ik mee en juist van pas
Naalden, garen en breipriemen
Heb ik hier in mijne kabas, mijne kabas, mijne kabas
Heb ik hier in mijne kabas
Heb ik hier in mijne kabas

Naalden, kokers en fijn' kammen
Spelden, naalden, groot en klein
Portemonnees, koop, koop kalanten
Muskeszeep in 't groot en 't fijn
En ook beste alimetjes, diamante oorbelletjes en geen glas
Eeuwig sterk en toch zo netjes
Heb ik hier in mijne kabas, in mijne kabas

Voor het vrouwvolk veel pommade
Rode, witte, gele en groen'
Huile antique die men zonder schade
Altijd aan het haar kan doen
Eau de Cologne met hele flesjes
Voor de kadetjes van Montasjee
En blanketsel voor de meisjes

Heb ik hier in mijne kabas, in mijne kabas

Voor de wijven beste brillen
Vingerhoeden groot en klein
Lierse meskes om te schillen
Dat er in 't land geen beter zijn
Goede haken en beste ogen
Beter als die van Tisje Kas
Nooit vond iemand zich bedrogen
Door de waar van mijne kabas, van mijne kabas

Beste potlood voor de stoven
Zwarter nog als Janneken Pek
Tripolie van nonkel Koben
Kousenbanden en met rek
Brillantine voor koper te schuren
Voor de dopkes van de kas
Vraag het maar aan uwe geburen
Iedereen koop uit mijne kabas, uit mijne kabas

Ik verkoop ook allemenakken
Van Blinde Koben en ook van Snoek
En ook grote om te plekken
Op de deur of op den hoek
Pijpenkokers, tabakblazers
Snuijdozen van eerste klas
Kurkentrekkers voor de bazen
Liggen hier in mijne kabas, in mijne kabas

Ik ga weldra een karreken kopen
 Te voet leuren dat is gemijn
 Kleine leurders worden ook groter
 Als ze maar niet te lui 'n zijn
 Heeft Martekenhere dan ook geen karreken
 En ne ponnée van de hoogste klas
 Nee nee nee ik blijf niet leuren
 Met ons Trien haar oude kabas, haar oude kabas

*****

N.B.: alle informatie in verband met in het lied vermelde personen en thans verdwenen produkten is uiteraard bijzonder welkom.

FAMILIENIEUWS

We wensen Leo Verstraelen van harte geluk bij de geboorte van zijn dochttertje Leen.

"BRABANT GRENZELOOS": NIEUW TOERISTISCH WAARMERK

Samenwerking aan weerszijden van de "meet"

Door Staf DE LIE in Het Nieuwsblad van 2 april jl.

Een in Tilburg gevestigde stuurgroep, waarin vertegenwoordigers zitten van gewestelijke overheden uit de provincies Noord-Brabant en Antwerpen, heeft een plan opgesteld dat erop gericht is meer samenwerking op toeristisch gebied te bewerkstelligen tussen de "Brabantse landen" aan weerszijden van de grens. Het middengebied van het oude hertogdom, dat zich volgens de gangmakers uitstrekt binnen een strook van twintig kilometer aan de twee kanten, moet een herkenbaar toeristisch produkt kunnen aanbieden, met het "grenzeloze" als waarmerk.

De samenwerking gaat niet alleen inzake onderkomen, toeristische verblijfsmogelijkheden, voorzieningen, evenementen en dienstverlening, maar ook over de mogelijkheden tot beïnvloeding van de klant door middel van voorlichting en marktwerking.

In Nederland ligt de nadruk vooral op een uitgebreid en kwalitatief beter aanbod van bungalows en toeristische standplaatsen op kampeerterreinen. Aan "Antwerpse" kant zijn de regio's Mol, Kasterlee en de stad Antwerpen belangrijk. Het te bewerken gebied werd door de stuurgroep onderverdeeld in drie zones, met name: west, midden en oost.

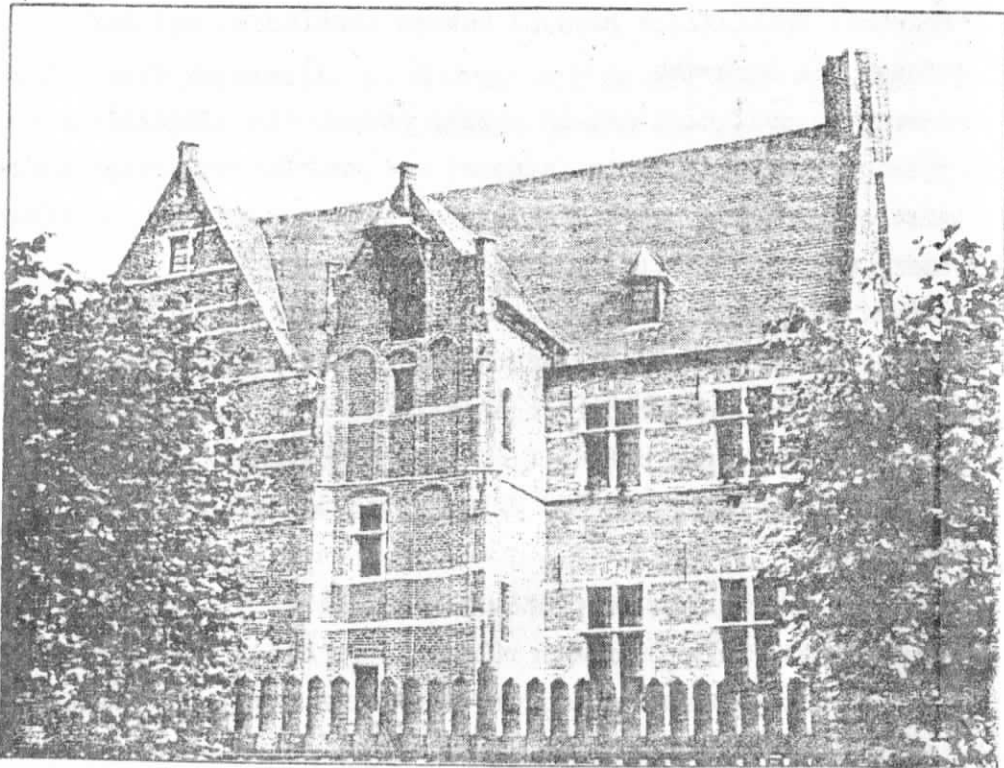
In de eestgenoemde kunnen toeristische ontwikkelingen gebeuren inzake de watersport in het Scheldegebied en op het gebied van het verblijfstoerisme in de omgeving van de Wouwse plantage. In de middenzone is er de toeristische as Tilburg-Turnhout, waar centra voor dag- en verblijfstoerisme verder kunnen uitgewerkt worden.

De zone oost kan de regio Eindhoven-Kempenland ontwikkelen tot een samenhangend produkt.

"Brabant grenzeloos" wil aandacht besteden aan de koppeling van dag- en verblijfsvoorzieningen, zodat de verblijfsduur in het grensgebied kan worden verlengd. Er wordt gepleit voor een samenhangend netwerk van auto-, fiets-, wandel- en paardrijroutes. Dagtochten en korte verblijven dienen te worden gepropageerd, de seniorenmarkt moet bewerkt worden en het actief en sportief toerisme aangemoedigd.

In de eerstvolgende weken verwachten de initiatiefnemers dat overheidsinstanties en bedrijven op de initiatieven zullen inspelen.

De priorij van Corsendonk in het centrum van het grenslandge-

oud-TURNHOUT IN HET WERELDNIEUWS: CORSENDONK ONTVING EG-MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN (naar een artikel in "Het Nieuwsblad van 2 april jongstleden).

Corsendonk is een naam die niet alleen bierkenners bekend in de oren klinkt. Het blonde en donkere gerstenat is bij de proevers erg in trek, maar Corsendonk is meer dan dat. De gelijknamige priorij te Oud-Turnhout koppelt een eeuwenlange geschiedenis en een rijk cultureel aanbod (een museum van de bekende Vlaamse schilder Albert Van Dyck) aan een steeds meer gegeerd conferentiecentrum. De rustieke omgeving is een ideale locatie voor seminaries allerhande. Dat had ook minister Tindemans van Buitenlandse Zaken begrepen. Op 4 en 5 april jongstleden nodigde hij, in het raam van het Belgisch voorzitterschap van de Europese ministerraad, zijn Europese collega's in Corsendonk uit voor een tweedaags informeel overleg.

De Europese top speelde zich geheel af binnen de muren van het acht hektaren groot domein van de priorij. Er werd vooral gesproken over de Europese houding na de meest recente ontwikkelingen tijdens de ontwapeningsconferentie te Genève.

Het Europees gezelschap, dat behoudens de ministers ook bestond uit de respectieve echtgenotes, secretarissen, raadgevers en tolken, landde zaterdagvoormiddag 4 april in helikopters op een grasveld binnen het domein van Corsendonk. Men overnachtte in een gerestaureerd gasthuis, dat vroeger als schuur dienst deed. Vijfveertig grotendeels brandvrije kamers, die in de loop van de voorafgaande week nog in gereedheid moesten worden gebracht, kregen speciaal voor het hoge bezoek een kunstminnend tintje.

Schilderijen van Albert Van Dyck, zowel uit het Corsendonk-museum zelf als uit de private collectie van de zuster van de schilder, fleurden de ruimten op. Vele ministers werden geconfronteerd met diverse portretten van "Gusta", de vrouw bij wie Van Dyck zijn inspiratie haalde.

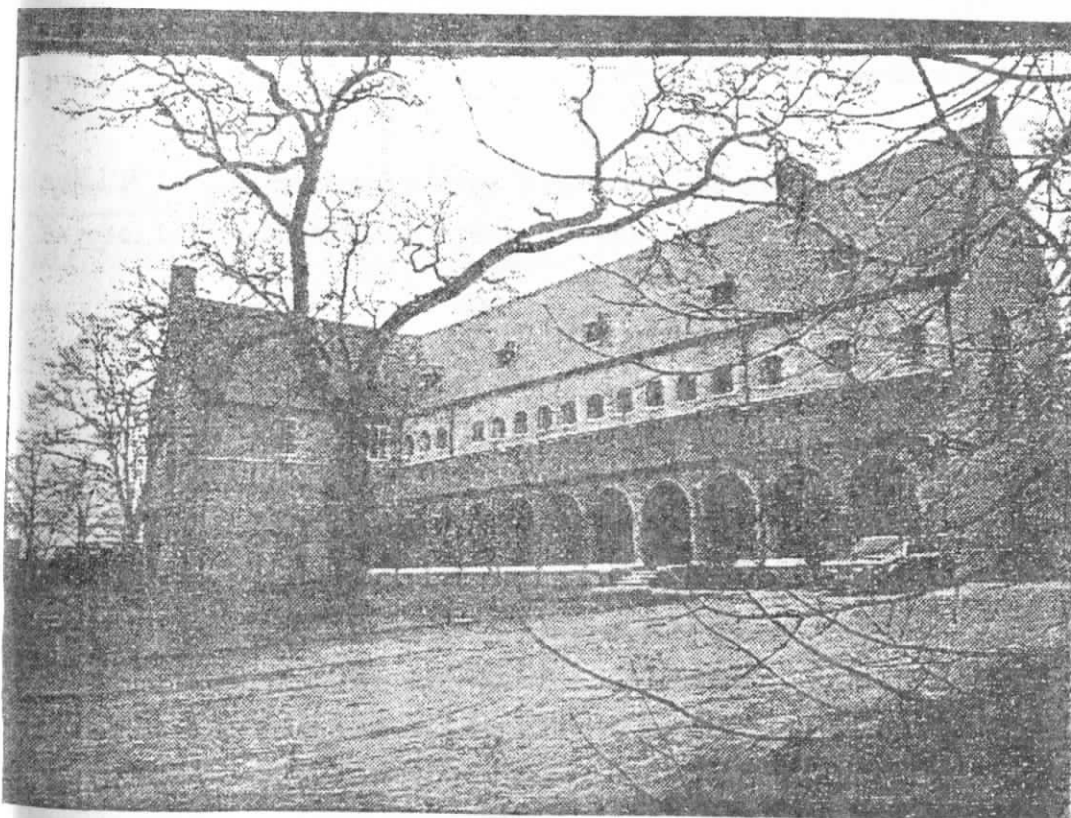
De eigenlijke conferentie vond plaats in één van de vergaderzalen van het vroegere hoofdgebouw van de kloostergemeenschap, eveneens tussen de artistieke nalatenschap van Albert Van Dyck. De maaltijden werden verzorgd door het personeel van Corsendonk.

Tindemans schonk aan zijn EG-collega's een stel originele speelkaarten van het Turnhoutse Carta Mundi

Toen minister Tindemans vorig jaar op bezoek was in Turnhout, had hij al laten verstaan Corsendonk als een uitgelezen plaats te beschouwen voor het Europese weekeinde. In november volgde de officiële toezegging. De restauratie van het gastenverblijf was toen al begonnen, maar de laatste maanden moest toch nog alle hens aan dek worden geroepen om het hoge gezelschap naar behoren te kunnen ontvangen. Onlangs heeft de Franse regisseur Jean-Jacques Annaud in Corsendonk zijn film "In de naam van de roos" aan de Belgische filmers voorgesteld. Annaud, die op zoek naar de geschikte locatie ettelijke kloosters bezocht, stak zijn bewondering voor de priorij van Corsendonk niet onder stoelen of banken.

"De uitstraling van deze internationale top komt niet alleen de priorij zelf, maar ook de hele regio ten goede. De Kempen kunnen een beetje aandacht best gebruiken", stelden zaakvoester Lutgart Michiels en eigenaar Dominique Nédée. "Toen de restauratie in 1975 beëindigd was, zijn we met de residentie"

le seminaries van wal gestoken" zo legt Nédée uit. "Gedurende enkele dagen kan men hier ver van alle drukte aan projecten werken. Klantgerichte service en een uitgebreide infrastructuur moeten het verblijf zo aangenaam mogelijk maken". Aan de reeds rijke historiek van Corsendonk werd met de Europese top een nieuw hoofdstuk toegevoegd.

WIE KAN ONS VERDER OP WEG HELPEN?Geboortekaartjes

Uit een onderzoek blijkt dat in Oud-Turnhout de eerste geboortekaartjes verschenen in de jaren '50. Wie heeft er nog eentje uit die periode? Of wie weet waar er nog te vinden zijn? Uiteraard zijn ook kaartjes van recentere datum (vb uit de jaren '60) ook erg welkom.

Geboorte

Wie kan ons nog namen (en eventueel foto's, doodsbrieven...) van vroedvrouwen of bakels van voor de tweede wereldoorlog bezorgen?

Huwelijk

Wie beschikt nog over oude huwelijksaankondigingen (trouwbriefen)?
Wie kan ons een menu van een huwelijksfeestmaal van voor de tweede wereldoorlog bezorgen?

Overlijden

Graag kregen we nog enkele oudere doodsbrieven in handen. Wie kan ons helpen?

N.B.: HET SPREEKT VOOR ZICH DAT WIJ REEDS TEVREDEN ZIJN MET EEN GOEDE COPIE VAN DEZE DOCUMENTEN DIE WE GRAAG IN HET BEZIT VAN DE EIGENAARS LATEN. Wie kan helpen neemt even contact op met HUGO MIGUET, Sprinkhaanweg 4, tel. 678540. Dank bij voorbaat.

AANWINST

Van de Heer Frans Herrijgers kregen we de "Belgische Landbouw-

almanak 1901", waarvoor uiteraard onze beste dank.

NOG EEN ZOEKERTJE...

Kan iemand ons aan een foto van de oude brouwerij Keersmaekers helpen? Deze gebouwen stonden langs de Steenweg op Mol, waar nu dokter Berghs woont.

Wie kent personen die in de beginperiode in deze brouwerij hebben gewerkt?

Met deze informatie kan je terecht bij Hugo Miguet, Sprinkhaanweg 4, tel. 678540.

PUBLICATIES

Het Driemaandelijks mededelingenblad van de Leuvense Vereniging voor Volkskunde bevat o.m. een bijdrage over gebruiken i.v.m. dood en begraven en een exhaustieve bibliografie (1986) van haar leden.

ACTIVITEITENVERSLAG 1986

De activiteiten van Corsendonca waren in 1986 niet zeer talrijk. Het is een werkjaar geweest waarin op het eerste zicht wat gas teruggenomen werd. De reden ligt voor de hand: de actieve kern van de Kring is nu eenmaal te beperkt om maandelijks met veel fanfaregeschal buiten te komen. Desondanks werd één en ander gepresteerd dat mocht gezien worden.

Het ledenblad was meer dan ooit gestoffeerd met lezenswaardige artikels; ook de vormgeving ging erop vooruit en er mogen nog verbeteringen verwacht worden. Het mag gezegd dat W. Buysse

hier knap werk geleverd heeft. Los van de activiteiten werden ook heel wat uren individueel snuffelwerk, administratief en ander werk geleverd. Talrijke formele en informele contacten mogen aanzien worden als zaaiwerk voor een komende oogst.

Naast de voorbereidende vergaderingen van het bestuur waren er kringvergaderingen op 26 maart, 18 juni, 24 september, 20 oktober en 8 december. Globaal genomen betrof het afspraken en gedachtenwisselingen rond de publicatie "Moet ge horen!", in samenwerking met de uitgeverij Heibrand, en rond de twee activiteiten in samenwerking met het Davidsfonds Oud-Turnhout.

De samenwerking met het DF was een geslaagd experiment, in het belang van beide verenigingen. Ze heeft er in elk geval toe geleid dat de voorstelling van "Moet ge horen!", gekoppeld aan een boeiende vertelavond met Francis Verdoodt, een voltrefker van niveau werd. De vlotte samenwerking kreeg een verlengstuk met een stemmig aperitiefconcert en nieuwjaarsreceptie in de hall van Levensvreugde op de Brem. Beide activiteiten (25 oktober en 11 januari) zijn voor herhaling vatbaar.

In de vergaderingen werd ook heel wat gepraat rond de plannen met de zolder van het gemeentehuis die ons werd toegewezen. In een eerste fase zal geprobeerd worden een tentoonstelling op te bouwen rond bodemvondsten en landbouwalaam. Links en rechts werden ook rond andere thema's voorwerpen toegespeeld, maar nog onvoldoende om een geheel te stofferen. Nochtans werd er via pers en strooifolders reeds enkele malen beroep gedaan op de medewerking van de bevolking, maar blijkbaar wachten de mensen op meer concrete initiatieven, want de respons was niet erg

groot. Toch worden er druppelsgewijs zaken aan de Kring toevertrouwd die op die manier niet verloren gaan en op termijn ons in staat zullen stellen een bezienswaardig geheel te exposeren. De verhuis van spullen van de Heischuur naar de zolder op een zaterdagvoormiddag was trouwens al een heel sjouwwerk. Ondertussen bewijst de zolderruimte ons toch al goede diensten als vergader- en opslagruimte. We waarderen dan ook de inspanningen van onze leden schepenen.

Dat ons werk ook buiten onze gemeente kan gewaardeerd worden mocht ik persoonlijk ondervinden met de bekroning van het boek "Arme Heks". De eer van de Wilfried Grauwelsprijs komt zeker ook de Kring toe en iedereen die rechtstreeks of onrechtstreeks bij de realisatie betrokken was.

1987 werd na de nieuwjaarsreceptie ingezet met een kringvergadering op 19 januari en de algemene vergadering van 23 februari waarvoor ik verwijs naar het financieel verslag van Leo Verstraelen en het verslag van de vergadering van Hilde Sels. Bedankt Hilde!

Gust Sels

VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 23 FEBRUARI 1987

Aanwezigen: H. Miguet (voorzitter), H. Sels (dd. secretaris), G. Aerts, P. Bastijns, W. Buysse, T. Hemelaer, J. Hens, F. Herrijgers, R. Haeseldonckx, J. Kersemans, G. Sels, J. Van Reusel, L. Verstraelen.

1. Dit jaar is er geen verkiezing: is vorig jaar gebeurd
2. Activiteiten van het afgelopen werkjaar: zie verslag van Gust Sels.
3. Jaarrekening 1986 en begroting 1987 worden door de vergadering unaniem goedgekeurd.
4. Planning 1987

*Tot nu toe gebeurde de afhandeling van de administratieve probleempjes in een beperkte groep; de vergaderingen in grotere groep waren werkvergaderingen.

Hierover bestond een zeker ongenoegen bij bepaalde leden, gegrond of niet.

De beheerraad doet een nieuw voorstel: de vergaderingen zullen zoals vroeger aangekondigd worden en iedereen mag komen. Wie in een bepaalde werkgroep wil meewerken en daarvan verwittigde wordt tevens mondeling op de hoogte gebracht.

*Tijdschriftje:

werd vorig jaar verzorgd door W. Buysse (waarvoor dank); hij werkt er verder aan, doch kan dit niet zonder hulp van de leden. Alles is welkom, al gaat het maar om twee zinnetje's en al lijkt het banaal. Het hoeven echt geen spectaculaire bijdragen te zijn: kleine vondsten, stand van zaken van lopende onderzoeken, een foto...

De oplage van het blaadje stijgt met het ledenaantal. Om kosten te sparen werden de teksten tot nu toe verkleind wat de leesbaarheid niet ten goede kwam. Zoals uit dit nummer blijkt

is daarvoor intussen een oplossing gevonden binnen de perken van het budget.

*Inrichting van de tentoonstellingsruimte:

Bij de officiële opening zijn een tentoonstelling rond archeologische vondsten (pijpen, potscherven, stenen werktuigen...) en een tentoonstelling rond landbouwalaam gepland. Andere voorstellen zijn welkom. De bedoeling is zoveel mogelijk rond them te werken en regelmatig af te wisselen.

J. Van Reusel zal uitkijken naar materiaal van de wagenmaker.

*Publicaties

Planning voor 1987: "Oud-Turnhout nu" of "Zo is Oud-Turnhout", met foto's van Oud-Turnhout zoals het er nu uitziet: vastleggen van wat er van het verleden nog rest, met een beetje uitleg en citaten van Kempense auteurs. Tal van zaken komen daarvoor in aanmerking: gebouwen, maar ook landschappen, interieurs... Willy Buysse, Leo Verstraelen, Roger Haeseldonckx en Gustaaf Aerts bereiden de publicatie reeds voor, doch iedereen mag daarbij helpen.

Een voorstel van J. Hens om oude prentkaarten te publiceren zal later aan bod komen.

*Varia

J. Kersemans stelt voor contact op te nemen met de bibliothecari om te zien welke van de "te wieden" boeken toch bewaard zouden moeten worden of eventueel overgenomen zouden kunnen worden. Besluit: voor de Kring waardevolle boeken moeten bewaard blijven; of dit gebeurt in de bibliotheek of door de Kring is van

minder belang. Het voorstel is dat de te bewaren boeken uiteindelijk in de bibliotheek zouden blijven, maar niet meer uitgeleend zouden worden. Hugo Miguet zal met de bibliothecaris contact opnemen.

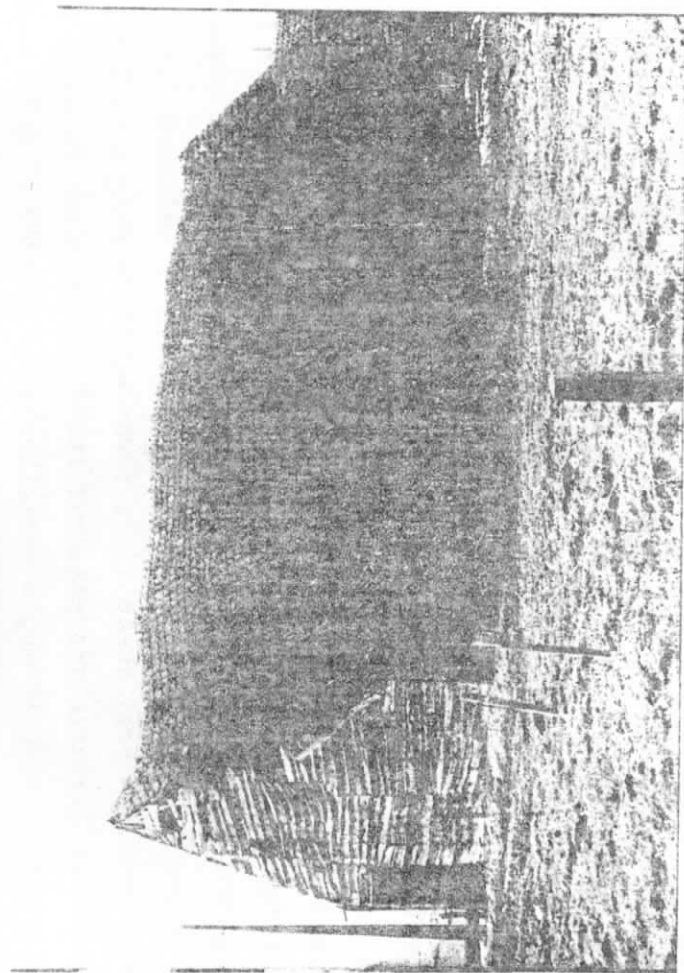
Er wordt ook voorgesteld om de hoofdlijnen van alle verslagen voortaan in het tijdschriftje te publiceren.

Ooit werd gevraagd de registers van Sint-Bavo te kopiëren. Dit is geen probleem. J. Kersemans zal op het schepencollege toestemming vragen om de copies op het gemeentehuis te laten maken (uiteraard tegen vergoeding).

Gust Sels stelt voor meer contacten te leggen met andere heemkondekringen. Op zich zou dat zeer waardevol zijn; de vraag is alleen hoe dit in de praktijk te realiseren is en of het initiatief van ons moet komen. Op dit moment lijkt dat nog niet haalbaar.

H. Sels, dd. secretaris

Voor akkoord: H. Miguet,
voorzitter.

19e-eeuwse schuur, Parisdonk

Vorig jaar heeft u wellicht mee kunnen genieten van Vlaanderens bekendste woord-kunstenaar Tine Ruysschaert. Dit jaar presenteren wij u bij het begin van de Paasweek één van haar beste leerlingen, INGRID VANRUITTEN, u misschien minder bekend doch kwalitatief van een even uitzonderlijk niveau.

Onder begeleiding van Jean-Marie Borguet, gitarist en leraar aan het Conservatorium van Hasselt, brengt INGRID een keuze van volkse en poëtische teksten, geschreven door o.m. Toon Hermans, Guido Gezelle, Martinus Nijhoff en Huub Oosterhuis en alle uitblinkend door eenvoud en innerlijke beleving.

Gedurende meer dan een uur slaagt zij erin haar publiek te boeien met een doervoelde zeggings- en sober gebaar. Haar uitzonderlijke vorming (Muziekacademie te Sint-Truiden, Muziekconservatorium te Gent, Mozarteum te Salzburg e.a.), bekrond met meerdere prijzen, en haar reeds rijke ervaring staan borg voor een nieuwe hoogstaande kunstmanifestatie als passende inzet van de Goede Week.

Wij hopen u dan ook talrijk te mogen verwelkomen op MAANDAG 13 APRIL a.s., om 20 uur, in de SINT-BAVO-KERK te OUD-TURNHOUT.

Kaarten zijn in voorverkoop te verkrijgen bij volgende bestuursleden:

Lief Ketssemans-Crols, Vlinderweg 3, Oud-Turnhout

Fons Hechtermans, Connelis Mertenslaan 21, Oud-Turnhout

Myriam Caets-Luyten, Molenbergen 20, Oud-Turnhout

Marcel Robrechts, Steenweg op Mol 34, Oud-Turnhout

José Van Houtven, Paterstraat 110, Turnhout.

Vermelden we tenslotte nog dat het programma ook uitermate geschikt is voor onze jonge dienere-communianten en dat we voor de praktische organisatie eens te meer honden rekenen op de aktieve steun van onze Parochiepriesters en van de Toneelkring Verbredering, waarvoor onze beste dank.

Kaarten: in voorverkoop: 100 BF

aan de kassa: 120 BF

INHOUD

Editoriaal	p.1
De voornamen in Oud-Turnhout, 1900-1950	p.2-8
Linogravure Gustaaf Aerts	p.9
'Jan Kabas', een 19 ^o -eeuws lied	p.10-12
Brabant grenzeloos	p.13-14
Oud-Turnhout in het wereldnieuws	p.15-17
Zoekertjes, aanwinsten, publicaties	p.18-19
Activiteitenverslag 1986	p.19-21
Verslag algemene vergadering	p.21-24
Foto 19 ^o -eeuwse schuur Darisdonk	p.25
Uitnodiging Ingrid Vanruten	p.26-27

De foto's van de priorij van Corsendonk werden overgenomen uit Het Nieuwsblad van 2 april jongstleden.